

27. 9. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Záloha na výplatu podílu na zisku kapitálové společnosti a její zúčtování

Záloha na výplatu podílu na zisku může být užitečným nástrojem vzhledem k tomu, že k výplatě samotného podílu na zisku může dojít v době až do 9 měsíců po skončení účetního období (je-li rozhodnutí o rozdělení zisku přijato na konci června a jeho splatnost ponechána do 3 měsíců, jak stanoví zákon).



Zálohou se rozumí plnění poskytnuté společníkovi společnosti a to před vznikem jeho práva na výplatu podílu na zisku. Záloha může být vyplacena jak na zisk, který již byl společností vytvořen, ale valná hromada o něm doposud nerozhodla, tak i na zisk, který ještě nevznikl (a ani není jisté, že vůbec vznikne).

Zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „ZOK“) výslovně neupravuje, který orgán je příslušný k přijetí rozhodnutí o výplatě zálohy na výplatu podílu na zisku. Ust. § 34 ZOK se pro výplatu zálohy nepoužije, neboť se výslovně vztahuje pouze na rozdělení zisku a výplatu podílu na zisku. Rozhodnutí tak náleží do tzv. zbytkové pravomoci podle ust. § 163 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „OZ“) a k přijetí rozhodnutí bude oprávněn statutární orgán. Rozhodnutí o rozdělení podílu na zisku je již výslovně svěřeno valné hromadě a následné rozhodnutí o výplatě tohoto podílu pak podle ZOK výslovně náleží statutárnímu orgánu.[1]

Co se týče splatnosti, u zálohy na výplatu podílu na zisku zákon opět výslovnou úpravu neobsahuje a záloha je tak splatná bez zbytečného odkladu po rozhodnutí o výplatě zálohy v souladu s § 1958 odst. 2 OZ. Splatnost podílu na zisku je podle § 34 odst. 2 ZOK dispozitivně stanovena do 3 měsíců ode dne přijetí rozhodnutí o rozdělení.

Podmínky, za kterých je možné vyplatit zálohu na podíl na zisku, upravuje ZOK v § 40 pro všechny obchodní korporace shodně:

- 1) splnění testu insolvence, podle kterého si společnost výplatou zálohy nepřivodí úpadek,[2]
- 2) rozhodnutí o výplatě je přijato na základě mezitímní účetní závěrky,
- 3) společnost má dostatek prostředků na výplatu a
- 4) výše zálohy nesmí být vyšší než součet výsledku hospodaření běžného účetního období, nerozděleného zisku z minulých let a ostatních fondů ze zisku snížený o neuhrazenou ztrátu z

minulých let a případně i povinný příděl do rezervního fondu.

Pokud výše uvedené podmínky splněny nejsou a statutární orgán i přesto rozhodne o vyplacení zálohy, znamená takové jednání porušení péče řádného hospodáře při výkonu funkce statutárního orgánu se všemi důsledky z toho vyplývajícími. Na druhou stranu, ani dodržení všech těchto podmínek nemusí znamenat, že členové statutárního orgánu jednali s péčí řádného hospodáře. Je třeba pečlivě zvážit nejen aktuální finanční situaci společnosti a již dosažený zisk, ale odhadnout i budoucí příjmy i výdaje do budoucna. Vyhodnocení by mělo být podloženo zejména mezitímní účetní závěrkou, provedením testu insolvence ale i znalostí daných okolností.

Zúčtování zálohy

Z podstaty institutu zálohy ve spojení s ust. § 35 odst. 3 ZOK lze dovolit, že záloha na výplatu podílu na zisku je vždy vratná, a to bez ohledu na dobrou víru příjemce (oproti podílu na zisku vyplaceném v rozporu se zákonnými podmínkami a přijatém společníkem v dobré víře). Obecně se k povaze zálohy vyjádřil i Nejvyšší soud, který považuje pojem „nevratná záloha“ za vnitřně rozporný a ujednání o zaplacení nevratné zálohy jako neplatné.[3]

Poskytnutá záloha na podíl na zisku musí být vždy vypořádána v závislosti na skutečnosti rozhodné pro výplatu podílu na zisku. Touto rozhodnou skutečností je splatnost podílu na zisku rozdělovaného na základě rozhodnutí valné hromady za podmínek stanovených § 34 ZOK. Pokud bylo v předešlém období vyplaceno více záloh, které ještě nebyly vypořádány, je třeba je všechny vyúčtovat oproti aktuálnímu rozhodnutí o rozdělení zisku. V případě, že valná hromada nerozhodne o tom, že vyplácené podíly na zisku budou ve stejné výši jako již vyplacené zálohy, mohou nastat dvě situace.

- Pokud vyplacená záloha nedosahuje výše rozdělovaného podílu na zisku, statutární orgán rozhodne o vyplacení rozdílu společníkovi.
- Pokud by však valná hromada rozhodla o rozdělení podílu na zisku ve výši nižší, než byla vyplacená záloha, případně rozhodne, že zisk nebude rozdělován vůbec (ať již z důvodu, že je společnost ve ztrátě nebo z jakéhokoliv jiného důvodu), je společník povinen vyplacený přeplatek vrátit. Otázkou je, v jakém okamžiku vzniká společníkovi povinnost přeplatek vrátit - zda automaticky okamžikem splatnosti podílu na zisku (případně již okamžikem rozhodnutí valné hromady) nebo na výzvu statutárního orgánu k vrácení zálohy, přičemž tento názor převažuje.[4]

Statutární orgán navíc může zhodnotit situaci společnosti, a pokud shledá, že jsou splněny podmínky pro výplatu záloh na výplaty podílů na zisku společnosti v dalším období, rozhodnout o výplatě těchto záloh a tedy společník nebude muset vracet přeplatek a ponechá si ho jako zálohu na výplatu podílu na zisku v následujícím období.

V úvahu připadá i možnost, že valná hromada rozhodnutí o rozdělení zisku dokonce účetního období nepřijme vůbec. Tuto otázku vyjasnil ve svém stanovisku č. 30 KANCL (Komise pro aplikaci nové civilní legislativy), podle kterého pokud vůbec valná hromada nepřijme rozhodnutí o rozdělení zisku nebo vůbec nedojde ke svolání valné hromady, je třeba vypořádání provést k poslednímu dni účetního období následujícího po účetním období, na něž byla záloha na podíl na zisku poskytnuta.[5]

Závěr

Výplata zálohy na podíl na zisku je plně na rozhodnutí statutárního orgánu, který, kromě posouzení,

zda byly splněny podmínky stanovené zákonem, musí rovněž posoudit, zda nehrozí, že by se v budoucnu finanční situace společnosti změnila natolik, že by nebylo možné zisk společníkům vyplatit. V případě, že společnost bude na konci příslušného období ve ztrátě či valná hromada rozhodne o tom, že se zisk rozdělovat nebude (nebo v menším rozsahu, než byly vyplaceny zálohy), musí být záloha vrácena, jinak by se jednalo o bezdůvodné obohacení. Valná hromada tedy v podstatě potvrzuje svým rozhodnutím, že záloha byla vyplacena oprávněně (pokud rozhodne o výši podílu na zisku alespoň ve výši zálohy).



Mgr. Veronika Pochobradská

[Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář](#)

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

[1] Ust. § 34 odst. 3 ZOK.

[2] Ve smyslu ust. § 3 zákona č. [182/2006](#) Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

[3] Rozsudek Nejvyššího soudu 32 Cdo 4604/2007 ze dne 13. ledna 2009.

[4] Viz Čech, P., Skálová, J.: Zálohy společníkům na podíly na zisku v kapitálových společnostech – právní a účetní pohled, *Obchodněprávní revue*, 9/2014. a Eichlerová, K.: Záloha na podíl na zisku v kapitálových společnostech, *Bulletin Advokacie*, 11/2014.

[5] Výkladové stanovisko č. 30 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 25. 6. 2014 - k vypořádání zálohy na výplatu podílu na zisku dle ustanovení § 40 ZOK.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)

- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)